

بررسی طرح جدید مجلس برای فضای مجازی

آرین منش؛ هدف طرح صیانت جدید تمرکز قدرت مجازات در صدا و سیما است

کوهکن: دولت باید در برابر هجمه‌ها، محکم بایستد و مسئولیت بپذیرد

« طرح حمایت و رسیدگی به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی» بار دیگر زنگ خطر بازگشت به سیاست‌های محدودکننده و پرجالش سال‌های اخیر را به صدا درآورده است؛ طرحی که اگرچه با عنوانی جدید و ادبایتنی متفاوت وارد فضای قانون‌گذاری شده، اما در محتوا شباهت‌های انکارناپذیری با طرح صیانت دارد و همین شباهت، حساسیت افکار عمومی و کارشناسان را برانگیخته است. خبرآنلاین نوشت؛ آنچه بیش از همه در این طرح جلب توجه می‌کند، تمرکز کم سابقه قدرت نظارت، تشخیص تخلف اعمال مجازات در یک نهاد واحد است؛ نهادهای که خود بازیگر اصلی و رقیب مستقیم بخش بزرگی از تولیدکنندگان محتوای صوتی و تصویری در فضای مجازی محسوب می‌شود.

◀ **همان طرح صیانت!**

یک تحلیلگر مسائل سیاسی درباره طرح پیشنهادی قانونی که تحت عنوان «حمایت و رسیدگی به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی» مطرح شده است، اظهار داشت: به نظر می‌رسد در عمل همان طرح صیانت پیشین باشد که این بار با نام و ظاهری متفاوت ارائه شده است. این احتمال نیز وجود دارد که این طرح، در واقع از سوی صدا و سیما تدوین شده و به نام نمایندگان مجلس مطرح شده باشد. جواد آرین منش گفت: هدف اصلی این طرح، تمرکز قدرت نظارت و مجازات در نهاد صدا و سیماست؛ تمرکزی که به اعتقاد من پیامدهایی جدی همچون نقض آزادی بیان و بروز مشکلات بنیادین در حوزه رسانه را به دنبال خواهد داشت. اگر بخواهم اشکالات این طرح را به صورت فهرست وار بیان کنم، نخستین و اساسی‌ترین ایراد آن، تمرکز بی سابقه قدرت نظارتی و انتظامی در صدا و سیماست. وی افزود: بر اساس این طرح، صدا و سیما هم‌زمان نقش تنظیم‌گر، ممیزی‌کننده، مجری و مجازات‌کننده را بر عهده می‌گیرد. این وضعیت، به‌روشنی نقض غرض است؛ چراکه نهادهای که خود مجوز صادر می‌کنند، تخلف راتنحصی می‌دهند و در نهایت راساً اقدام به اعمال مجازات می‌کنند، ناگزیر با تعارض منافع مواجه خواهد شد. چنین ساختاری نه تنها با اصول حکمرانی مطلوب و عدالت سازگار نیست، بلکه زمینه تصمیم‌گیری‌های سلیقه‌ای و محدودسازی ناعادلانه رسانه‌ها را نیز به‌طور جدی فراهم می‌کند. نماینده ادوار مجلس بیان کرد: نکته دیگر، محدودیت راه‌های تجدیدنظر و ضعف سازوکار دادرسی است که در این طرح به وضوح دیده می‌شود. این خود یکی از اشکالات جدی طرح است. اشکال سوم، پیش‌بینی مجازات‌های اقتصادی علیه رسانه‌های خصوصی است؛ به این معنا که صداوسیما این اختیار را دارد رسانه‌ها را از دسترسی به تبلیغات محروم کند؛ مجازاتی که در عمل می‌تواند منبع درآمد بخش خصوصی را به‌طور کامل نابود کرده و لطمه‌ای جدی به استقلال اقتصادی رسانه‌ها وارد سازد. وی اظهار کرد: نکته بعدی، وجود تعاریف کلی، مبهم و غیرشفاف از مفاهیمی چون «صوت و تصویر فراگیر» و حتی خود واژه «تخلف» است. این ابهام‌ها زمینه تفسیرهای موسع و سلیقه‌ای را فراهم می‌کند و می‌تواند به اعمال سانسورهای گسترده و کنترل‌های بی‌ضابطه منجر شود. در ادامه، این طرح آزادی اطلاعات و آزادی بیان را به‌شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد و عملاً امکان اعمال فشار سیاسی بر رسانه‌ها را فراهم می‌سازد؛ به‌گونه‌ای که این شائبه جدی شکل می‌گیرد که صداوسیما در پی حذف همه رقبای خود در فضای رسانه‌ای است.

◀ **عدم مسئولیت پذیری**

یک نماینده سابق ادوار مجلس در همین خصوص اظهار کرد: فضای مجازی در ایران امروز به وسعت یک اقیانوس است، اما عمق آن بیش از دو سانتی متر نیست؛ وسعتی عظیم با عمقی بسیار ناچیز. محسن کوهکن گفت: این برداشت حاصل مشاهده میدانی است، نه تحلیل انتزاعی. در فرصت کوتاهی که داشتم، محتوای چندین گروه مختلف را بررسی کردم؛ گروه‌هایی متشکل از نمایندگان ادوار مجلس، گروه‌های حقوقی، حقوق‌دانان و وکلای. آنچه دیدم، متأسفانه مؤید همین نگاه بود. وی ادامه داد: یکی از جدی‌ترین معضلاتی که در این فضا به‌وضوح مشاهده می‌شود، عدم مسئولیت‌پذیری در برابر نشر مطالب است. مطلبی به فرد می‌رسد و بدون کمترین تأمل یا توجه به پیامدهای حقوقی، بازنشر می‌شود؛ در حالی‌که قانون تصریح دارد بازنشرکننده نیز در قبال محتوای منتشرشده مسئول است. با این حال، این تصور نادرست رایج است که «فقط بازنشر کرده‌ام و مسئولیتی متوجه من نیست». وی عنوان کرد: از سوی دیگر، مادر کشوری زندگی می‌کنیم که اگر کسی مدعی شود هیچ اقدام سازمان یافته‌ای از بیرون علیه مردم، باورها و اعتقادات جامعه صورت نمی‌گیرد و هر سخن از این دست را صرفاً توهم توطئه بداند، به‌راستی باید در صحت این ادعا تردید کرد؛ مگر آنکه خود، عامانده یا ناآگاهانه، در همان مسیر حرکت کند.

شنبه ۲۹ • ۰۹ • ۱۴۰۴ ۲۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ / ۲۰ دسامبر ۲۰۲۵

سال هشتم شماره ۲۲۸۱

armanmeli.ir

«آرمان ملی» نشست رئیس‌جمهور با فعالان سیاسی را بررسی می‌کند

معیشت مردم دغدغه سیاستیون

◀ **پزشکیان: حل مسائل کشور از مسیر زمان و وفاق ملی ممکن است**

◀ **حسن رسولی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»: پیام همه به رئیس‌جمهور منتقل شد**

به راه‌حل‌های مورد توافق برای عبور از این بحران‌ها باشد.، دبیرکل حزب اتحاد ملت بیان کرد: «نرخ دستمزد‌ها، به‌ویژه دستمزد کارگران و حقوق‌بگیران، هیچ تناسبی با نرخ تورم ندارد. این یعنی فقیرترشدن جامعه، کوچک‌ترشدن سفره‌های مردم و در نتیجه افزایش ناامیدی نسبت به سازوکارهای موجود برای اصلاح امور». منصوروی عنوان کرد: «وقتی وعده رفع فیلترینگ داده می‌شود و سپس اعلام می‌شود که این کار ممکن نیست، پیامد آن چیزی جز افزایش ناامیدی مردم نسبت به کارآمدی همین سازوکارها نیست». اشخاص و چهره‌های سیاسی دیگر نیز به طرح مباحثی از جمله در حوزه اقتصادی و سیاست خارجی پرداختند و نقطه‌نظرات خود را گفتند و سپس رئیس‌جمهور به بیان مطالبی پرداخت.

◀ **به کسی باج نمی‌دهم**

پس از فعالان سیاسی نوبت به صحبت‌های رئیس‌جمهور رسید که رئیس‌جمهور ضمن پذیرش مسائل مطرح‌شده بر این نکته تأکید کرد که حل مسائل مزمن کشور، نه با تصمیمات شتاب‌زده، بلکه از مسیر زمان، وفاق ملی، همدلی اجتماعی و مشارکت واقعی مردم ممکن است. مسعود پزشکیان در حوزه سیاست خارجی نیز با ترسیم مرز روشن میان تعامل عزتمندانه و پذیرش تحمیلی و قلندری، تأکید کرد که دولت به دنبال صلح، ثبات منطقه‌ای و تعامل با همسایگان است. اما مزیت بار تحمل‌های تحقیرآمیز نخواهد رفت. اما محور نهایی سخنان پزشکیان دعوت فراگیر به وحدت ملی، پذیرش تنوع اجتماعی و سیاسی کشور و استفاده سازمان‌یافته از ظرفیت‌نخبگان، احزاب و دانشگاه‌ها برای ارائه راهکارهای عملی و قابل اجرا بود. رئیس‌جمهور در این نشست با تأکید بر اینکه بسیاری از نقدهای مطرح‌شده درست است، ادامه داد: رویکرد دولت ترمیم است، نه تغییر صرف؛ چراکه تجربه نشان داده تغییرات فزاینده شتاب‌زده کارساز نیست. بنای دولت بر تقویت میران، رفع کاستی‌ها و افزایش توانمندی‌هاست. رئیس‌جمهور بیان اینکه به ریاست دل نیسته است، تصریح کرد: بر اعتقاد ایستادم و ایران را بر عزت و سربلندی می‌خواهم و برای حفظ این جایگاه به کسی باج نمی‌دهم. رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت رسیدن به زبان و نگاه مشترک در داخل کشور برای عبور از چالش‌ها

«آرمان ملی» در گزارشی چالش‌های سیاست‌دخلی را تحلیل می‌کند

تقویت سرمایه اجتماعی با چاشنی «مشارکت»

پای صندوق آز می‌آمدند ما کردی کرده‌ایم که بشود ۷۵ درصد یا ۸۰ درصد؟ آیا کاری می‌کنیم که در انتخابات بعدی حضور مردم بیشتر شود؟ من اگر بخواهم اسلامیت را هم در دو کلمه خلاصه کنم، می‌گویم اخلاق محمدی و عدالت علوی.» او در همین مورد ادامه داد: «همه مشکلات معیشتی مردم در کوتاه‌مدت حل نمی‌شود، ولی باید یکقدم مهم برداشت. به نظر من اگر جلوی قاچاق بنزین و گازوئیل یا قاچاق کالا را بگیریم با بیبند کالایی که صادر شده از آن به‌طور کامل برمی‌گردیم. نظام قانونگذاری هم در این اندیشکده‌ها از ظرفیت نخبگان و دانش‌گسترده نخبگان سراسر کشور استفاده می‌کند. هر چقدر ما نظام دانشگاهی و اساتید دانشگاه‌ها را به نظام قانونگذاری و حکمرانی کشور ببندیم و هرچقدر مشارکت نخبگان بیشتر شود، سرمایه اجتماعی و کیفیت قوانین هم بیشتر می‌شود.» وی با بیان اینکه حکمرانی بیشتر می‌شود، اما اقدام‌های خوب تازه مطرح‌شده است، ادامه داد: «ما باید به اصول حکمرانی خوب و چارچوب‌های این اصول توجه کنیم. حکومت‌اعمال قدرت‌کردن است اما حکمرانی حالت عسودی دارد و به معنای مشارکت دادن همه ذینفعان امر سیاسی برای تحقق کیفیت مطلوب زندگی است تا در نهایت رضایت و مطلوبیت در جامعه شکل بگیرد. برای تدوین قوانین با کیفیت که بتواند نیازهای نوین جامعه را پاسخ دهد باید همه نخبگان کشور را مشارکت دهیم و از ظرفیت و دانش این نخبگان استفاده کنیم.»

◀ **مشارکت نخبگان**

بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس با اشاره به اهمیت و ضرورت راه‌اندازی اندیشکده‌های حکمرانی

گزارش

بهبود اقتصاد چگونه با بهره‌بردن از دیپلماسی اقتصادی ممکن می‌شود؟

مقتدایی: کشف موانع وزارت خارجه برای بهبود روند دیپلماسی اقتصادی ضروری است

امروزه در نظام اقتصاد بین‌الملل، بهره‌گیری از مرزهای سیال و سهیم شدن در بازارهای تولید، تجارت و سرمایه‌ جهانی بسیار مورد اهمیت است و در این گذر، عبور از دیپلماسی سنتی به دیپلماسی اقتصادی به عنوان ابزار نوین و کارآمد، سبب تعامل در اقتصاد جهانی و دستیابی به توسعه خواهد شد. ایرنا نوشت؛ باید در نظر داشت با توجه به تحریم‌های ای‌کجانبه غرب علیه جمهوری اسلامی ایران که در برخی مواقع فروش نفت را دستخوش تغییر می‌کند، استراتژی‌هایی از فروش مواد خام و افزایش تولیدات داخلی و صادرات آنها، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد. از طرفی کشورمان برای حضور پایدار در بازارهای جهانی، با موانع و چالش‌های در عرصه اقتصاد جهانی مواجه است. چراکه چندین دهه است که ایران در معرض سیاست‌های تحریمی غرب قرار دارد. همچنین تعامل ایران با نظام اقتصاد جهانی، پیچیدگی‌هایی دارد که مدیریت دیپلماسی اقتصادی را به مقوله‌ای مهم تبدیل کرده است. بر همین اساس، دیپلماسی اقتصادی در فرهنگ امروز بین کشورهای جهان، یکی از سیاست‌های کارآمد و راهبردی برای کسب امتیاز در صحنه رقابت اقتصاد جهانی و پیشرفت اقتصادی محسوب می‌شود که به دنبال تبدیل کردن منابع قدرت موجود در حوزه اقتصاد به قدرت واقعی و افزایش اقتدار یک ملت است. اما باید در نظر داشت در دیپلماسی اقتصادی اگر راهبردها، فرصت‌ها و تهدیدها مشخص نباشند، ممکن است در این روابط دچار سردرگمی و به عدم کسب نتیجه منجر شود. به عبارتی بدون بازار سرمایه فعال، سیاست صنعتی منسجم و نظام بانکی توسعه‌گرا، هیچ کشوری نمی‌تواند از ظرفیت قدرت اقتصادی بهره‌برد. بر همین اساس خام‌فروشی به کشورهای منطقه یا همسو، نمی‌تواند به معنای فعال شدن دیپلماسی اقتصادی برای توسعه تعبیر شود. بلکه اگر کشور میزبان با برنامه و اولویت مشخص همراه با کاهش خام‌فروشی وارد فضای دیپلماسی اقتصادی شود، قطعاً می‌تواند از این فضا به بهترین شکلی برای توسعه اقتصادی کشور بهره‌برد. مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور نیز از ابتدای فعالیت دولت چهاردهم، همیشه به این موضوع تأکید داشته که دولت مصمم است تا حد امکان، موانع را از سر راه تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی بردارد و روند فعلی در حوزه تولید و اقتصاد را باید با همیاری و همکاری کارشناسان و فعالان اقتصادی در کشور اصلاح کند. پزشکیان این سوال را همیشه مطرح کرده که کشورهای اقتصادی ایجاد کنند. اما ایران علاوه بر برخورداری از منابع نفت و گاز ندارند، چگونه توانسته‌اند برای خود رونق اقتصادی ایجاد کنند. اما ایران علاوه بر برخورداری از منابع نفت و گاز همسایگی با کشورهای متعدد، به درستی از این ظرفیت استفاده نکرده و وجود معادن و مخازن در کشور سبب شده از سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری غافل شود. بر همین اساس رئیس‌جمهور به این نکته تأکید کرده است که اولویت دولت چهاردهم، توسعه مناسبات اقتصادی با دیگر کشورها است.

◀ **تقویت دیپلماسی اقتصادی**

نماینده مردم اصفهان در مجلس اظهار داشت: دیپلماسی اقتصادی از جمله موضوعاتی است که در کانون توجه بوده و هست و ما در عرصه قانون‌گذاری نیز گه‌های مرتبط با آن را در قانون پیش‌بینی کرده‌ایم. البته وزارت امور خارجه در جهت دیپلماسی اقتصادی تلاش‌های مستمری انجام داده است ولی هنوز تا رسیدن به قله فاصله بسیار زیادی دارد. عباس مقتدایی گفت: معتقدم ۱۵ کشور همسایه می‌توانند فرصتی در اختیار استان‌های مرزی کشور قرار دهند تا از ظرفیت برای ارتقاء دیپلماسی اقتصادی استفاده شود و وزارت امور خارجه می‌تواند بستر لازم را برای چنین دیپلماسی فراهم سازد. عضو هیات رئیسه کمیسیون امنیت ملی با اشاره به لزوم بسترسازی از سوی وزارت امور خارجه و استاندارد‌های سراسر کشور به‌ویژه استان‌های مرزی برای پیگیری این روند، بیان کرد: مجلس شورای اسلامی از هراقدامی که به تقویت دیپلماسی اقتصادی کمک کند، حمایت خواهد کرد. البته در این مسیر کشف‌تنگنا‌ها، موانع و مشکلات وزارت خارجه برای بهبود روند دیپلماسی اقتصادی در حوزه‌های استان‌های مرزی و برون مرزی ضروری است تا درک عمیقی از توانمندی‌ها حاصل شود.

◀ **دیپلماسی استانی**

یک نماینده مردم تهران با بیان اینکه باور به رفع مشکلات اقتصادی از طریق توجه به دیپلماسی اقتصادی و استانی باید در همه فوا شکل بگیرد، یادآور شد: نباید در این روند فقط به موضوع مذاکره صرف با کشورهای مختلف تکیه کرد. البته مذاکره امر بدی نیست و در جای خود می‌تواند مسیر رشد و پیشرفت کشور را با دولت و کشورهای مختلف بهبود ببخشد. اما اینکه فقط مذاکره با غرب و آمریکا راه‌گذاری نیست، قطعاً مسیر درستی نخواهد بود، کما آنکه برخی در کشور، تلاش می‌کنند از طریق رسانه‌ها به دولت، مجلس و تصمیم‌گیران کشور خط مذاکره صرف یا غرب را القا کنند. علی‌خضریان گفت: در کنار موضوع مذاکره، ایجاد بازارهای جدید برای کشور، استفاده از ظرفیت کشورهای منطقه‌ای و حتی کشورهای آفریقایی و آمریکای لاتین و قدرت‌های بزرگی که در اطراف ایران و شرق آسیا وجود دارند، می‌تواند در حوزه بازرگانی، صادرات، واردات و بهبود دیپلماسی اقتصادی، تأثیر فراوانی بگذارد.

◀ **نتیجه‌گیری**

با توجه به اینکه ایران با موانع زیرساختی، گمرکی و لجستیکی فراوانی در حوزه تجاری، اقتصادی و روابط بازرگانی بین‌المللی روبه‌رو است، در چنین شرایطی شناسایی و اتخاذ پارادایم‌ها و راهبردهای همکاری بلندمدت با هر یک از کشورهای هدف، تأثیر به‌سزایی در ارتقاء دیپلماسی اقتصادی خواهد داشت. همچنین تدوین و اجرای استراتژی توسعه صنعتی کشور به منظور شناخت و تمرکز بر حوزه‌های اولویت‌دار در دیپلماسی اقتصادی، ایجاد هماهنگی میان بازیگران داخلی در این عرصه و استفاده از ابزارهای مختلف و متنوع دیپلماسی اقتصادی در تحقق اهداف تعیین‌شده اثرگذار است.